

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3054 від 10.02.2020
Народні депутати України
Н. Королевська та інші

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо поліпшення умов призначення пенсій»

У законопроекті пропонується повернутися до норм раніше діючого законодавства, зокрема: встановити величину оцінки одного року страхового стажу на рівні 1,35%; встановити право на призначення пенсії за віком після досягнення чоловіками 60 років, жінками – 55 років та за наявності страхового стажу не менше 15 років; передбачити можливість призначення державної соціальної допомоги особам, які не мають права на пенсію для чоловіків після досягнення віку 63 років, а для жінок - 58 років. У даний час право на призначення такої державної соціальної допомоги мають особи, які досягли 65 років та не мають права на пенсію відповідно до закону. При цьому пропонується: підвищити до 3% розмір збільшення пенсії за віком за кожний повний рік понад норму страхового стажу, але не більше 10 відсотків мінімальної пенсії за віком; передбачити заборону на зміну умов призначення пенсії в частині підвищення пенсійного віку та збільшення страхового стажу, необхідного для призначення пенсії за віком.

Пропонується скасувати: положення про те, що починаючи з 1 січня 2028 року, у разі наявності 40 і більше календарних років страхового стажу, пенсія за віком призначається незалежно від віку; скасувати положення про те, що мінімальний розмір пенсії за віком виплачується лише після досягнення особою віку 65 років, а до досягнення цього віку таким особам може бути призначена державна соціальна допомога на умовах і в порядку, визначених Законом України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям»; заборону на врахування у страховому стажі при призначенні мінімальної пенсії за віком періоду, за який проведено одноразову сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування; положення про те, що збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, що застосовується для обчислення пенсій, передбачене ч. 2 ст. 42 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», проводиться, починаючи з 2021 року.

Головне науково-експертне управління, загалом підтримує пропозиції:

щодо відновлення величини оцінки одного року страхового стажу до рівня 1,35%, адже застосоване зменшення величини оцінки одного року страхового стажу при перерахунку пенсій з 1 жовтня 2017 року до рівня 1% фактично не вплинуло на диференціацію розмірів пенсій залежно від набутого страхового стажу, а лише зменшило розмір страхового стажу при обчисленні пенсії;

щодо збільшення до 3% підвищення пенсії за віком за кожний повний рік понад норму страхового стажу, що сприятиме збільшенню розміру пенсій громадян;

щодо встановлення пенсійного віку для жінок на рівні 55 років та вимоги про наявність страхового стажу не менше 15 років для визначення права на призначення пенсії за віком, адже велика кількість громадян не має можливості за короткий термін напрацювати страховий стаж для отримання пенсії згідно із вимогами нового законодавства. Водночас, з точки зору системного врегулювання зазначених питань законопроекту, в ньому мають вирішуватися й питання відшкодування виплат за минулий час не тільки для жінок, яким вже призначені пенсії із підвищенням пенсійного віку, а й громадянам, яким не були призначені пенсії з 1 січня 2018 року за наявності страхового стажу 15 років;

щодо скасування заборони на врахування у страховому стажі періоду, за який проведено одноразову сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. В даному випадку Головне управління не вбачає різниці між сплатою страхових внесків одноразово та сплатою страхових внесків протягом певного періоду. Головним є те, що внески були сплачені і це дає підстави для зарахування страхового стажу не тільки для визначення права на призначення пенсії, але й для визначення розміру цієї пенсії;

щодо необхідності забезпечення збільшення показника середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески, який має застосовуватися для здійснення щорічної індексації пенсій, передбаченої ч. 2 ст. 42 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», починаючи з наступного року, а не з 2021 року, як це передбачено чинними положеннями.

Разом із тим, слід зазначити, що запровадження цих пропозицій вимагатиме додаткових фінансових витрат за рахунок коштів Пенсійного фонду, бюджет якого сьогодні є дефіцитним. У випадку покриття витрат за рахунок коштів Державного бюджету, до законопроекту повинно бути надане належне фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки).

Крім того, окремі положення проекту викликають застереження

1. Необґрунтованою вважаємо пропозицію про скасування положення п. 5 ст. 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо призначення громадянам, починаючи з 1 січня 2028 року,

у разі наявності у них 40 і більше календарних років страхового стажу, пенсії за віком незалежно від їх віку. Реалізація пропозиції призведе до подальшого зменшення стимулювання громадян сплачувати страхові внески до Пенсійного фонду та набувати більшого розміру страхового стажу для призначення пенсії.

2. У відповідності з вимогами ч. 1 ст. 27 Бюджетного кодексу України до законопроекту, прийняття якого призведе до зміни показників бюджету в поточному бюджетному періоді, суб'єкт права законодавчої ініціативи зобов'язаний додати фінансово-економічне обґрунтування (включаючи відповідні розрахунки). До проекту такі пропозиції не надані.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Н. Лаврухіна

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЇВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B420047F32C01

Дійсний до: 10.11.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/17231 від 25.03.2020

43343